

Påskedag 2008

Det er en gammel opfattelse, at Gud er utilnærmelig. Gud bor i et utilgængeligt lys, som intet menneske skal forsøge at komme nær, for den, der får Guds ansigt at se, må dø. Vi finder denne opfattelse i det gamle testamente.

Og det var ikke blot Guds ansigt, de gamle jøder frygtede for at få at se – også Guds navn var så helligt, at man knap nok turde udtale det. Derfor bruge man at sige „Herren“ i stedet for at bruge Guds eget navn „Jahve“. Et navn, som for resten også i sig selv er udtryk for Guds utilnærmelighed. For „Jahve“ betyder „Jeg er den, jeg er“. Altså den, der åbenbarer sig hvor og når han vil, og skjuler sig hvor og når han vil.

Men nu er det ikke Gud Herren, jødernes Gud, vi hører om i dag, men Guds Søn, den korsfæstede Jesus fra Nazareth. Det er tredie dag, han ligger i graven, og to kvinder er gået ud med vellugtende salmer for at vise deres følelser for den afdøde og for at udskyde det øjeblik, hvor døden for alvor sætter ind med sin opløsningsproces. Men da de kommer ud til graven, oplever de et mindre jordskælv. Stenen vælter fra graven, og i et blændende lys ser de en skikkelse, som fortæller dem, at den Jesus, de søger efter, ikke er i graven, men at han vil sætte disciplene stævne i Galilæa.

Det hele er allerede sket. Ingen fik underet at se. Det er, som salmedigteren Aastrup rammer så præcist med disse vers:

*Det er så sandt, at ingen så / Vorherre ud af graven gå ,
for det, der aldrig kunne ske / det skulle intet øje se.*

*Hvordan fra død til liv han kom / kan ingen her fortælle om.
Hvad kun kan ske, hvis himlen vil / har jorden ingen vidner til.*

Ingen fik lov at se underet. For intet menneske kunne have tålt at se det. Intet menneske kan tåle at se det ske, som vi ved med vore sanser og vores erfaringer ikke kan ske. Intet menneske kan tåle at se en uigenkaldeligt død rejse sig fra graven. Det ville være for stærkt et syn. Det ville slå en ihjel. Selv det at opleve en engel som den, der optrådte påskemorgen ved graven, er lige ved at være for stærkt et syn, til at vi kunne holde til det.

En af de ældste påskeprædikener, vi kender til, er den prædiken, apostlen Peter holdt pinsedag, og som vi kan læse om i apostlenes

gerninger (kap. 2). I denne prædiken – som altså på samme tid er en påske- og en pinseprædiken – siger Peter bl.a. dette:

„Israelitter, hør disse ord: Jesus fra Nazaret – en mand, der er udpeget af Gud for jer ved mægtige gerninger og undere og tegn, som Gud gjorde gennem ham midt iblandt jer, sådan som I selv ved – ham fik I udleveret efter Guds fastlagte bestemmelse og forudviden, og ved lovbryderes hånd naglede I ham til korset og dræbte ham. Men Gud gjorde en ende på dødens veer og lod ham opstå, for han kunne umuligt holdes fast af døden ...“

Og længere nede hedder det: „Så skal da hele Israels hus vide for vist, at den Jesus, som I har korsfæstet, har Gud gjort både til Herre og til Kristus.“

De afgørende ord i Peters prædiken er ordene: „kunne umuligt holdes fast af døden“. Det er ikke, fordi Peter kan bevise, at Kristus er opstanden, at han forsikrer sine tilhørere, at det er tilfældet. For bevise det kan han ikke. Men han slutter sig til, at det må forholde sig således. Der er en indre nødvendighed i dette med Jesus fra Nazareth, som gør, at Peter har let ved at tro, at han er opstanden.

Denne indre nødvendighed har at gøre med, at Jesus var noget særligt, da han var til stede iblandt apostlene. Han optrådte med en myndighed, som han ikke havde fra sig selv, men fra Gud. Han optrådte så at sige med guddommeligt mandat.

Når han prædikede, så var det Guds ord han prædikede. Når han gjorde vel mod et menneske, som standsede ham på hans færd, så var det Guds gerning, Jesus gjorde over for det menneske.

Og når til sidst Jesus gik ind blandt sine fjender og lod dem gøre med ham, hvad de havde pønset på i nogen tid, så var det ikke på egne vegne, han gjorde det, men på Guds vegne. Det hørte med til hans guddommelige kald at tage lidelsen og døden på sig for at blive syndebuk for al verdens ondskab.

Der er altså en bestemt mening både i Jesu liv og i Jesu død. Den mening nemlig at åbenbare Guds ansigt for mennesker. Men når der er den mening med Jesu liv og med Jesu død, så er den tanke ikke fjern, at Gud har sejret, i og med at Guds Søn har fuldført det betroede hverv. Og når Gud har sejret, så har Guds Søn vel også sejret igennem det, der for en ydre betragtning ligner nederlag.

Ikke sandt, Jesus døde og blev begravet. Det var nederlag. Men nederlaget var altså i virkeligheden sejr. Det udtrykker Simon Peter med, at det ikke var muligt, at Jesus kunne holdes fast af døden. Jesus må nødvendigvis være opstået, for ellers falder alt, Jesus ellers står for, til jorden.

Vi må tro på samme vilkår som Simon Peter. Vi tro ud af en indre nødvendighed, fordi vores billede af Jesus Kristus lægger op til tro. Alt det vi har hørt om Jesus Kristus skal få os til at tro, at døden ikke er det sidste, der er at sige om ham.

Og så skal vi ellers give vores tro den skikkelse, at vi tror, Jesus er her, når vi samles i hans navn. Han er ikke opstået til en fjern galakse, men opstået til nærvær. Som salmedigteren Ingemann siger det så præcist i et vers, jeg holder meget af:

*Lover Herren, han er nær / når vi sjunge, når vi bede.
Samles i hans navn vi her / er han midt blandt os til stede ...*

Troen på Jesu opstandelse er troen på hans nærvær. Et åndeligt nærvær, bevares, for Jesus er ikke kommet tilbage til jorden for at være blandt mennesker på den måde, han var til stede i sin tid.

Men altså et åndeligt nærvær. I gudstjenestens sammenhæng kommer troen på Jesu åndelige nærvær allerstærkest til udtryk i den kristne nadver. Det hedder ligefrem i ritualet om nadverbrødet: „Dette er mit legeme, som gives for jer“ og om vinen: „Dette er en nye pagt ved mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse“. Når vi deltager i nadveren, bliver vi altså taget ind i det Kristi nærvær, som er knyttet til nadveren.

Hver gang vi fejrer nadver, fejrer vi opstandelse. Vi fejrer vi påske. Vi fejrer, at døden ikke er det sidste, der er at sige om Kristus. Derfor kan vi sige: Glædelig påske!

Amen.